Στην υπόθεση 289/81,

ΒΑΣΙΛΗΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ, κάτοικος Αθηνών, οδός Βουκουρεστίου 19, εκπροσωπούμενος από το δικηγόρο Αθηνών Δαγτόγλου, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο την Carla Manzo, 52, rue Poincaré,

προσφεύγων,

κατά

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ, εκπροσωπούμενου από τον Martin Schmidt, διευθυντή προσωπικού και κοινωνικών υποθέσεων, επικουρούμενο από τον Κωνσταντίνο Στρατηγάκη, διοικητικό υπάλληλο της υπηρεσίας νομικών διοικητικών θεμάτων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, επικουρούμενο από το δικηγόρο Λουξεμβούργου Alex Bonn, 22, Côte d'Eich, τον οποίο όρισε και ως αντίκλητο,

καθού,

που έχει ως αντικείμενο την ακύρωση της αποφάσεως 00361806 της εξεταστικής επιτροπής του διαγωνισμού της 7ης Αυγούστου 1981 περί αποκλεισμού του προσφεύγοντος από τον εν λόγω διαγωνισμό για τη θέση ελληνόγλωσσου προϊσταμένου τμήματος, της Γενικής Διευθύνσεως πληροφοριών και δημόσιων σχέσεων, υπεύθυνου του γραφείου πληροφοριών της Αθήνας,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (δεύτερο τμήμα)

συγκείμενο από τους P. Pescatore, πρόεδρο τμήματος, O. Due και K. Bahlmann, δικαστές,

γενική εισαγγελέας: S. Rozès
γραμματέας: H. A. Rühl, κύριος υπάλληλος διοικήσεως

εκδίδει την ακόλουθη

ΑΠΟΦΑΣΗ

Περιστατικά

Τα πραγματικά περιστατικά της υποθέσεως, οι λόγοι και τα επιχειρήματα των διαδίκων συνοψίζονται ως εξής:

Ι — Πραγματικά περιστατικά και διαδικασία

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο αποφάσισε στις αρχές του έτους 1981 να προσλάβει έναν υπάλληλο υπεύθυνο για το γραφείο πληροφοριών της Αθήνας, — θέση ελληνόγλωσσου προϊσταμένου τμήματος στη Γενική Διεύθυνση πληροφοριών και δημόσιων σχέσεων. Επειδή δεν απέδωσε η διαδικασία πληρώσεως της θέσεως με προαγωγή ή μετάθεση, η διοίκηση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου αποφάσισε, για την πλήρωσή της, να εφαρμόσει τη διαδικασία που προβλέπει το άρθρο 29, παράγραφος 2, του κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως, με την έγκριση της επιτροπής ίσης εκπροσωπήσεως. Στη συνέχεια, δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, τεύχος C 148 της 18ης Ιουνίου 1981, σ. 3, ανακοίνωση για την πλήρωση κενής θέσεως, η οποία περιέγραφε λεπτομερώς τα καθήκοντα του υπαλλήλου και καθόριζε τις προϋποθέσεις που απαιτούνται για τη θέση αυτή, που είναι ιδίως «πτυχίο πανεπιστημιακού επιπέδου ή επαγγελματική πείρα που να εγγυάται ισοτιμία επιπέδου, αποδεδειγμένη πείρα σε θέματα δημόσιων σχέσεων και δημοσιογραφίας, (και) πολύ καλή γνώση των ευρωπαϊκών προβλημάτων». Η ανακοίνωση προέβλεπε επίσης ένταξη στο βαθμό Α3, αλλά δεν έθετε καμία προϋπόθεση ορίου ηλικίας για τους υποψηφίους.

Συνεστήθη η επιτροπή επιλογής, η οποία πραγματοποίησε την πρώτη της συνεδρίαση στις 7 Ιουλίου 1981, οπότε και καθόρισε τα κριτήρια επιλογής των υποψηφίων. Μεταξύ αυτών περιελήφθη και το κριτήριο της «αποδεδειγμένης πείρας τουλάχιστον 10 ετών στους τομείς των δημόσιων σχέσεων και της δημοσιογραφίας», καθώς και όριο ηλικίας, σύμφωνα με το οποίο οι υποψήφιοι έπρεπε να έχουν «ηλικία μεταξύ 35 και 50 ετών (να έχουν δηλαδή γεννηθεί μεταξύ 1ης Αυγούστου 1931 και 1ης Αυγούστου 1946)». Τα κριτήρια αυτά δεν είχαν δημοσιευθεί ούτε στην Επίσημη Εφημερίδα ούτε με τοιχοκόλληση ούτε με άλλο τρόπο.

Ο προσφεύγων, ο οποίος γεννήθηκε πριν από την 1η Αυγούστου 1931, υπέβαλε αίτηση συμμετοχής στο διαγωνισμό για την κενή αυτή θέση, επισυνάπτοντας τα δικαιολογητικά που απαιτούσε η προαναφερθείσα ανακοίνωση για την πλήρωσή της.

Κατά τις επόμενες συνεδριάσεις της στις 23, 27 και 31 Ιουλίου 1981, η επιτροπή επιλογής εξέτασε τις 146 αιτήσεις συμμετοχής που είχαν υποβληθεί και αποφάσισε να δεχθεί τις 16, απορρίπτοντας τις υπόλοιπες, μεταξύ των οποίων και την αίτηση συμμετοχής του προσφεύγοντος.

Με επιστολή της 7ης Αυγούστου 1981, ο πρόεδρος της επιτροπής επιλογής πληροφόρησε τον προσφεύγοντα ότι δεν έγινε δεκτή η αίτησή του συμμετοχής, επειδή δεν πληρούσε την προϋπόθεση ηλικίας που είχε ορίσει η ίδια η εξεταστική επιτροπή.

Με δικόγραφο που πρωτοκολλήθηκε στο Δικαστήριο στις 11 Νοεμβρίου 1981, ο προσφεύγων άσκησε προσφυγή με την οποία προσέβαλε ευθέως την ανωτέρω απόφαση της εξεταστικής επιτροπής του διαγωνισμού, της 7ης Αυγούστου 1981,

χωρίς προηγουμένως να υποβάλει στην αρμόδια για τους διορισμούς αρχή διοικητική ένσταση κατά την έννοια του άρθρου 90 του κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως.

Εν τω μεταξύ, με απόφαση του προέδρου του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου διορίστηκε στην επίδικη θέση από 1ης Ιανουαρίου 1982 ο Γεώργιος Παπαδόπουλος.

Κατόπιν εκθέσεως του εισηγητή δικαστή και μετά από ακρόαση του γενικού εισαγγελέα, το Δικαστήριο (δεύτερο τμήμα) αποφάσισε την έναρξη της προφορικής διαδικασίας. Ζήτησε από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων να του εξηγήσουν ποιες είναι οι διαδικασίες που ακολουθούν συνήθως όταν πρόκειται να προβούν σε προσλήψεις, όπως η επίδικη.

II — Αιτήματα των διαδίκων

Με την προσφυγή του ο *προσφεύγων* ζητεί από το Δικαστήριο:

«— να ακυρώσει την προσβαλλόμενη απόφαση 00361806 της επιτροπής επιλογής, της 7ης Αυγούστου 1981, περί αποκλεισμού του λόγω υπερβάσεως του ορίου ηλικίας·

— να ακυρώσει τη διαδικασία επιλογής και τους διορισμούς στους οποίους κατέληξε·

— να υποχρεώσει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο να διεξαγάγει την επιλογή χωρίς το κώλυμα ηλικίας και να λάβει υπόψη την υποψηφιότητά του·

— να καταδικάσει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στη δικαστική του δαπάνη».

Με υπόμνημα απαντήσεώς του, ο *προσφεύγων* ζήτησε επίσης από το Δικαστήριο:

«— να κρίνει την προσφυγή του παραδεκτή και βάσιμη».

Το *καθού* ζητεί από το Δικαστήριο:

«— να κρίνει την προσφυγή απαράδεκτη· άλλως αβάσιμη·

— να την απορρίψει·

— να καταδικάσει τον προσφεύγοντα στα δικαστικά έξοδα».

III — Λόγοι και επιχειρήματα των διαδίκων

Α — Επί του παραδεκτού της προσφυγής

Ο *προσφεύγων* υποστηρίζει την άποψη ότι προσέβαλε απευθείας την απόφαση της εξεταστικής επιτροπής του διαγωνισμού, χωρίς προηγουμένως να υποβάλει στην αρμόδια για τους διορισμούς αρχή, στην προκειμένη περίπτωση το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, διοικητική ένσταση σύμφωνα με το άρθρο 90 του κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως, διότι επρόκειτο για απόφαση εξεταστικής επιτροπής διαγωνισμού που δεν μπορούσε να τροποποιηθεί με απόφαση της αρμόδιας για τους διορισμούς αρχής. Σύμφωνα με πάγια νομολογία του Δικαστηρίου [1], η διοικητική ένσταση κατά μιας τέτοιας αποφάσεως συνιστά μάταιη και όχι αναγκαία προδικασία.

Το *καθού* υποστηρίζει, αντίθετα, ότι υπό τις παρούσες συνθήκες αυτή η νομολογία του Δικαστηρίου δεν μπορεί να έχει εφαρμογή στην προκειμένη περίπτωση, διότι η διαδικασία προσλήψεως που ακολουθήθηκε δεν ήταν διαδικασία διαγωνισμού, αλλά διαδικασία προσλήψεως κατ' εξαίρεση, προβλεπόμενη από το άρθρο 29, παράγραφος 2, του κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως και επομένως δεν μπορούν να εφαρμοσθούν οι κανόνες που διέπουν τη διαδικασία των διαγωνισμών. Εξάλλου, τη διαδικασία προσλήψεως δεν την επέλεξε η εξεταστική επιτροπή του διαγωνισμού, αλλά ο γενικός γραμματέας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Το επίδικο ζήτημα του καθορισμού, από την επιτροπή επιλογής, ορίου ηλικίας αποτελεί θέμα που

1 — Απόφαση της 5ης Απριλίου 1979, υπόθ. 117/78, Orlandi, Recueil 1979, σ. 1613.

μπορεί να εξετάσει και να αποφασίσει η διοικητική αρχή. Επομένως, ο προσφεύγων όφειλε να ακολουθήσει τη διαδικασία της διοικητικής ενστάσεως. Συνεπώς, η προσφυγή του πρέπει να κηρυχθεί απαράδεκτη.

Με την απάντησή του ο *προσφεύγων* αντικρούει τα επιχειρήματα αυτά και υποστηρίζει ότι η νομολογία του Δικαστηρίου σχετικά με το αλυσιτελές της διοικητικής ενστάσεως κατά την έννοια του άρθρου 90 του κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως δεν αφορά μόνο τις αποφάσεις της εξεταστικής επιτροπής του διαγωνισμού, αλλά εκτείνεται σε όλες τις αποφάσεις που έχουν οριστικό χαρακτήρα [1]. Η απόφαση της επιτροπής επιλογής έχει έναν τέτοιο οριστικό χαρακτήρα. Το καθού το αποδέχθηκε με το υπόμνημα αντικρούσεως, καθόσον βεβαίωσε ότι τα κριτήρια επιλογής των υποψηφίων, συμπεριλαμβανομένου και του ορίου ηλικίας, καθορίστηκαν από την επιτροπή επιλογής. Το καθού εξάλλου δεν αμφισβήτησε ότι, όπως και η εξεταστική επιτροπή διαγωνισμού, η επιτροπή επιλογής «εκφράζει την ελεύθερα διαμορφωμένη γνώμη της και όχι την κρίση της αρμόδιας για τους διορισμούς αρχής». Η προσφυγή επομένως είναι παραδεκτή.

Με ανταπάντησή του το *καθού* δεν αμφισβητεί τα όσα ανέπτυξε ο προσφεύγων σχετικά με τη νομολογία του Δικαστηρίου που θεωρεί μάταιη τη διοικητική ένσταση ως απαραίτητη προϋπόθεση ασκήσεως προσφυγής. Επικαλείται όμως τους λόγους που κατά τη γνώμη του οδήγησαν στη διαμόρφωση αυτής της νομολογίας, τη σκέψη, δηλαδή, ότι οι εκθέσεις βαθμολογίας, όπως και οι κρίσεις της εξεταστικής επιτροπής του διαγωνισμού, εκφράζουν την άποψη του βαθμολογητή ή της εξεταστικής επιτροπής και ότι η αρχή προς την οποία υποβάλλεται η διοικητική ένσταση δεν έχει την εξουσία να τις ανατρέψει ή να τις τροποποιήσει. Αντίθετα, η απόφαση που ελήφθη στο πλαίσιο της προκειμένης κατ' εξαίρεση διαδικασίας, περί καθορισμού ορίου ηλικίας, έχει διαφορετικό χαρακτήρα. Η αρμόδια για τους διορισμούς αρχή μπορεί κάλλιστα να εξετάσει και να κρίνει το κύρος ενός τέτοιου κριτηρίου στο πλαίσιο μιας διαδικασίας διοικητικής ενστάσεως. Επειδή έπρεπε να ακολουθηθεί η διαδικασία που προβλέπει το άρθρο 90, παράγραφος 2, του κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως, η προσφυγή είναι επομένως απαράδεκτη.

Β — Επί της ουσίας

Ο *προσφεύγων* επικαλείται με προσφυγή του έναν πρώτο λόγο, σύμφωνα με τον οποίο η προσβαλλόμενη απόφαση είναι παράνομη και πρέπει να ακυρωθεί, διότι στηρίζει την απόρριψη της αιτήσεως συμμετοχής του σε προϋπόθεση που δεν αναφέρεται στη δημοσιευθείσα ανακοίνωση για την πλήρωση κενής θέσεως ούτε προβλέπεται από κοινοτικό κανονισμό. Αυτό συνιστά παράβαση του άρθρου 5, εδάφιο 1, του παραρτήματος III του κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως. Επικαλούμενος την απόφαση του Δικαστηρίου της 28ης Ιουνίου 1979 (υπόθ. 255/78, Anselme, Recueil 1979, σ. 2323), ο προσφεύγων ισχυρίζεται ότι δεν αρκεί να μπορούν απλώς οι υποψήφιοι να συνάγουν την ύπαρξη μιας προϋποθέσεως που πρέπει να πληρούται για να γίνουν δεκτοί στο διαγωνισμό, αλλά η προϋπόθεση αυτή πρέπει ρητώς να αναφέρεται στην ίδια την προκήρυξη του διαγωνισμού και ότι, διαφορετικά, ο αποκλεισμός υποψηφίου, που στηρίζεται σε μια τέτοια προϋπόθεση είναι παράνομος. Στην παρούσα περίπτωση, όχι μόνο δεν αναφέρεται ρητώς στην προκήρυξη του διαγωνισμού όριο ηλικίας ως προϋπόθεση συμμετοχής, αλλά επιπλέον οι υποψήφιοι δεν ήταν δυνατό να υποθέσουν την ύπαρξή της. Επομένως, η απόφαση της εξεταστικής επιτροπής περί απορρίψεως της αιτήσεως συμμετοχής του είναι το ίδιο παράνομη με εκείνη που

1 — Απόφαση της 3ης Ιουλίου 1980, συνεκδ. υποθ. 6 και 97/79, Grassi, Recueil 1980, σ. 2141, ιδίως 15η σκέψη.

ακύρωσε το Δικαστήριο στην προαναφερθείσα απόφαση Anselme.

Ως δεύτερο λόγο, ο προσφεύγων προβάλλει ότι το όριο ηλικίας καθορίστηκε από αναρμόδια αρχή. Πράγματι, το όριο έπρεπε να καθοριστεί όχι από την εξεταστική επιτροπή του διαγωνισμού, αλλά σύμφωνα με το άρθρο 1, παράγραφος 1, του παραρτήματος ΙΙΙ του κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως, από την αρμόδια για τους διορισμούς αρχή. Εξάλλου, εφόσον το όριο ηλικίας δεν αναφερόταν στην προκήρυξη του διαγωνισμού, αλλά ανακοινώθηκε στον προσφεύγοντα με την προσβαλλόμενη πράξη, πολύ αργά δηλαδή, η προσβαλλόμενη αυτή πράξη είναι παράνομη.

Ως τρίτο λόγο, ο προσφεύγων προβάλλει ότι η εξεταστική επιτροπή του διαγωνισμού, πληροφορώντας τον για την ύπαρξη μιας επιπλέον προϋποθέσεως παραδεκτού της συμμετοχής, κατά το τέλος μόλις της διαδικασίας, μετά δηλαδή τη δημοσίευση της προκηρύξεως του διαγωνισμού, παραβίασε την αρχή της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης του ιδιώτη προς την κοινοτική διοίκηση, η οποία, σύμφωνα με πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, αποτελεί θεμελιώδη αρχή του κοινοτικού δικαίου. Κάθε υποψήφιος πρέπει να έχει εμπιστοσύνη στο ότι οι ανακοινώσεις που εκδίδονται από τα κοινοτικά όργανα είναι ακριβείς και πλήρεις και να ρυθμίζει τη στάση του ανάλογα, λαμβανομένων κυρίως υπόψη των σωματικών και ψυχικών προβλημάτων που συνεπάγεται η υποβολή αιτήσεως συμμετοχής σε έναν τέτοιο διαγωνισμό και τα οποία αυξάνουν ανάλογα με την ηλικία του υποψηφίου.

Στην παρούσα περίπτωση, ο προσφεύγων είχε εμπιστοσύνη ότι τα στοιχεία της ανακοινώσεως για την πλήρωση κενής θέσεως ήταν ακριβή και πλήρη και μόνο επειδή ήταν βέβαιος ότι συγκέντρωνε τις απαιτούμενες τυπικές προϋποθέσεις συμμετοχής δέχθηκε να υποβληθεί στην ταλαιπωρία να προετοιμάσει τη συμμετοχή του και να αφιερώσει για το σκοπό αυτό μέρος από το χρόνο εργασίας του. Μολονότι υπάρχουν και εξαιρέσεις από την αρχή της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης, στην προκειμένη περίπτωση η εξεταστική επιτροπή δεν θα μπορούσε να τις επικαλεστεί, διότι ο προσφεύγων δεν μπορούσε να προβλέψει την απαίτηση ενός επιπλέον προσόντος που προστέθηκε παράνομα, και διότι την προσθήκη του προσόντος αυτού δεν την επέβαλαν επιτακτικοί λόγοι δημόσιου συμφέροντος. Επομένως, ο αποκλεισμός του προσφεύγοντος από τον πίνακα των υποψηφίων είναι παράνομος και πρέπει να ακυρωθεί, πράγμα που θα είχε ως συνέπεια την επανάληψη του διαγωνισμού, χωρίς να ληφθεί υπόψη το παράνομο αυτό κριτήριο.

Με το υπόμνημα αντικρούσεώς του, το *καθού* υποστηρίζει γενικώς ότι οι λόγοι που προβάλλει ο προσφεύγων στερούνται πραγματικού ερείσματος, διότι στην παρούσα περίπτωση δεν πρόκειται για διαγωνισμό, αλλά για τη διαδικασία της κατ' εξαίρεση προσλήψεως που προβλέπει το άρθρο 29, παράγραφος 2, του κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως, όπως προκύπτει από την απόφαση της αρμόδιας για τους διορισμούς αρχής. Αυτή η κατ' εξαίρεση διαδικασία δεν υπόκειται στις ρυθμίσεις που διέπουν τους διαγωνισμούς.

Δεν έχουν επομένως εφαρμογή οι επιταγές του παραρτήματος ΙΙΙ του κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως. Κατά συνέπεια, απαντώντας στον πρώτο λόγο, το καθού υποστηρίζει ότι δεν είναι δυνατό να γίνει λόγος για παράβαση των διατάξεων αυτών και ειδικότερα του άρθρου 5, εδάφιο 1, του παραρτήματος ΙΙΙ. Δεν πρέπει λοιπόν να ληφθούν υπόψη οι παραπομπές στη νομολογία του Δικαστηρίου που αναφέρονται στους διαγωνισμούς, διότι είναι χωρίς αντικείμενο.

Για τους ίδιους λόγους, το καθού ισχυρίζεται ότι ο δεύτερος λόγος που προβάλλει ο προσφεύγων και αναφέρεται στη δήθεν αναρμοδιότητα της επιτροπής επιλογής να θέσει όριο ηλικίας, που στηρίζεται στην παράβαση του άρθρου 1, παράγραφος 1,

του παραρτήματος III του κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως, δεν δικαιολογείται διότι στην προκειμένη περίπτωση δεν εφαρμόζονται οι επιταγές του παραρτήματος III του κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως.

Ως προς τον τρίτο λόγο, τη δήθεν παραβίαση της αρχής της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης του ιδιώτη προς την κοινοτική διοίκηση, το καθού αμφισβητεί το αν μπορεί να επικαλεστεί την αρχή αυτή ένας ιδιώτης που δεν αποτελεί μέλος του προσωπικού του οργάνου και υποβάλλει υποψηφιότητα για κενή θέση. Πάντως, κι αν ακόμα εφαρμοζόταν η αρχή αυτή σε μια τέτοια περίπτωση, δεν θα μπορούσε να στηριχθεί υπό τα δεδομένα της προκειμένης υποθέσεως.

Το καθού προσθέτει, εξάλλου, τρία ακόμη σημεία. Πρώτον, επικαλείται το γεγονός ότι ο καθορισμός του ορίου ηλικίας είχε γίνει πολύ πριν από τη λήψη της αιτήσεως συμμετοχής στο διαγωνισμό του προσφεύγοντος.

Δεύτερον, ισχυρίζεται ότι το όριο ηλικίας δεν είναι ασυμβίβαστο με τους κανόνες που συχνά έχει εφαρμόσει, πράγμα που πρέπει να αποκλείει κάθε σκέψη αυθαιρεσίας της επιτροπής επιλογής. Επιπλέον, το όριο ηλικίας δικαιολογείται, πράγματι, από τη σπουδαιότητα της προς πλήρωση θέσεως· ειδικότερα, ο καθορισμός ανώτατου ορίου ηλικίας απορρέει από την ανάγκη να μην προσλαμβάνονται υπάλληλοι που θα πλησίαζαν το όριο ηλικίας συνταξιοδοτήσεως.

Τρίτον, ο καθορισμός ορίου ηλικίας από την επιτροπή επιλογής επιτρέπεται από τη διάταξη του άρθρου 29, παράγραφος 2, του κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως, το οποίο παρέχει τη δυνατότητα, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, να ακολουθείται διαδικασία προσλήψεως διαφορετική από τη διαδικασία του διαγωνισμού, η οποία καθιστά ανεφάρμοστη τη διαδικασία του διαγωνισμού του παραρτήματος III, *περιλαμβανομένων* και των διατάξεων που αναφέρονται στη διατύπωση της προκηρύξεως του διαγωνισμού. Ο κανονισμός υπηρεσιακής καταστάσεως ούτε καθορίζει ούτε διευκρινίζει την ειδική αυτή διαδικασία, αφήνοντας στη διοίκηση την επιλογή των πιο πρόσφορων μέσων για την κάλυψη των θέσεων αυτών. Καίτοι οι αποφάσεις του Δικαστηρίου που αναφέρονται σε διαγωνισμούς δεν είναι κρίσιμες για την παρούσα περίπτωση, οι αποφάσεις όμως που αναφέρονται στο άρθρο 29, παράγραφος 2, είναι. Όπως δε προκύπτει από τις αποφάσεις αυτές, το άρθρο 29, παράγραφος 2, προβλέπει μια ειδική διαδικασία που δεν ρυθμίζεται κατ' άλλο τρόπο. Ειδικότερα το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι η προσφυγή στο άρθρο 29, παράγραφος 2, δεν υπόκειται σε καμία προϋπόθεση δημοσιεύσεως [1]. Κατά μείζονα λόγο, η δημοσίευση που πράγματι έγινε θα μπορούσε να περιοριστεί στα όσα στοιχεία περιείχε. Επομένως, ο καθορισμός ορίων ηλικίας θα μπορούσε να γίνει μεταγενέστερα, ανάλογα με την κρίση της επιτροπής επιλογής.

Με την απάντησή του ο *προσφεύγων* υποστηρίζει ότι δεν αμφισβητεί τη μορφή της διαδικασίας προσλήψεως ούτε το δικαίωμα, καθαυτό, να οριστεί όριο ηλικίας και επομένως τα αντίστοιχα επιχειρήματα του καθού στο υπόμνημα αντικρούσεώς του είναι χωρίς αντικείμενο. Θεωρεί, εξάλλου, ότι η άποψη του καθού, σύμφωνα με την οποία δεν έχουν εφαρμογή στην παρούσα περίπτωση οι διατάξεις του κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως που διέπουν τη διαδικασία των διαγωνισμών, καθώς και η σχετική νομολογία, διότι η διαδικασία προσλήψεως που ακολουθήθηκε ήταν διαφορετική από τη διαδικασία του διαγωνισμού, είναι «εσφαλμένη στην καθολικότητά της». Η «διαδικασία διαγωνισμού», όπως και η κατ' εξαίρεση διαδικασία που ακολουθήθηκε στην παρούσα περίπτωση, αποτελεί διαδικασία επιλογής. Έστω και αν οι ειδικές διατάξεις και η νομολογία που αναφέρονται στη διεξαγωγή διαγωνισμών δεν έχουν εφαρμογή, δεν υπάρχει καμιά διαφορά μεταξύ των δύο αυτών μορφών διαδικασίας επιλογής σε ό,τι αφορά την υποχρεώση δημοσιεύσεως της ανακοινώσεως για την πλήρωση κενής

1 — Αναφέρει σχετικά την απόφαση της 29ης Οκτωβρίου 1975, συνεκδ. υποθ. 81 έως 88/74, Marenco, Recueil 1975, σ. 1247.

θέσεως και τον καθορισμό των προϋποθέσεων που πρέπει να πληρούν οι υποψήφιοι, όταν η διαδικασία βρίσκεται σε στάδιο προγενέστερο της διεξαγωγής των διαγωνισμών. Οι σκέψεις του Δικαστηρίου στην υπόθεση Anselme (ήδη αναφερθείσα), που αναφέρονται στον ουσιώδη ρόλο της προκηρύξεως του διαγωνισμού, ενέχουν επίσης σημασία και στην προκειμένη περίπτωση, διότι αφορούν το προγενέστερο στάδιο.

Απ' αυτές μπορεί, πράγματι, να συναχθεί η θεμελιώδης αρχή ότι μια χρηστή διοίκηση δεν πρέπει «να αποκρύπτει στις ανακοινώσεις της προς τους ιδιώτες στοιχεία άμεσου ενδιαφέροντος γι' αυτούς, με αποτέλεσμα να τους παραπλανά σε μάταιες, άστοχες ή και επιβλαβείς ενέργειες». Ειδικότερα, η προκήρυξη μιας θέσεως, στην οποία αναφέρονται ορισμένες προϋποθέσεις, αλλά όχι οι απαιτούμενες προϋποθέσεις, είναι απαράδεκτη για οποιαδήποτε διοίκηση και συνιστά απόκρυψη που μαρτυρεί έλλειψη σεβασμού στην αξιοπρέπεια του ατόμου.

Ο προσφεύγων επιμένει, εξάλλου, στην άποψη ότι η αρχή της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης έχει εφαρμογή, όχι μόνον υπέρ των μελών του προσωπικού, αλλά και υπέρ των υποψηφίων για το λόγο ότι, αν αποκλείονταν όσοι δεν είναι υπάλληλοι, θα προέκυπτε αστήρικτη και αδικαιολόγητη διάκριση μεταξύ υπαλλήλων και λοιπών πολιτών. Ως προς τον ισχυρισμό ότι η αρχή της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης δεν εφαρμόζεται υπό τις συνθήκες της προκειμένης περιπτώσεως, το καθού δεν πρότεινε καμία δικαιολογία.

Εξάλλου, ο προσφεύγων ισχυρίζεται κατά των συμπληρωματικών επιχειρημάτων του καθού ότι από το γεγονός ότι το όριο ηλικίας δεν γνωστοποιήθηκε στους υποψηφίους προκύπτει ότι η επιτροπή επιλογής τους απέκρυψε εν γνώσει της μια ουσιώδη τυπική και ουσιαστική προϋπόθεση. Επιμένει, εξάλλου, στο γεγονός ότι δεν προσάπτει στην επιτροπή επιλογής αυθαιρεσία επειδή καθόρισε όριο ηλικίας, αλλά κυρίως διότι δεν πληροφόρησε τους υποψηφίους. Είναι πάντως αδιανόητο να επέβαλε το δημόσιο συμφέρον την απόκρυψη του ορίου ηλικίας από τους υποψηφίους.

Ο προσφεύγων αμφισβητεί επίσης το επιχείρημα του καθού σύμφωνα με το οποίο η εφαρμογή της διαδικασίας του άρθρου 29, παράγραφος 2, δεν υπόκειται σε καμία προϋπόθεση δημοσιεύσεως, ενδεχόμενη δε δημοσίευση θα μπορούσε να περιοριστεί σε ορισμένες μόνο προϋποθέσεις. Ισχυρίζεται, αντίθετα, ότι ενδεχόμενη δημοσίευση θα έπρεπε να αναφέρεται σε όλες τις απαιτούμενες προϋποθέσεις.

Ο προσφεύγων ισχυρίζεται, τέλος, ότι ο καθορισμός του ορίου ηλικίας στα 50 έτη είναι αυθαίρετος και αβάσιμος, ενόψει ιδίως των καθηκόντων που θα έχουν να εκπληρώσουν οι υποψήφιοι και της μεγάλης πείρας που απαιτείται από αυτούς.

Με την ανταπάντησή του, το *καθού* επαναλαμβάνει την άποψή του ότι στην περίπτωση αυτή η ανακοίνωση για την πλήρωση κενής θέσεως δεν υπόκειται στις προϋποθέσεις που επιβάλλει ο κανονισμός υπηρεσιακής καταστάσεως για τις προκηρύξεις διαγωνισμών.

Ως προς την αρχή της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης, το καθού υποστηρίζει, παραπέμποντας στις προτάσεις του γενικού εισαγγελέα Capotorti στην υπόθεση 268/80 [1] ότι η εμπιστοσύνη αυτή πρέπει να στηρίζεται σε συγκεκριμένες διαβεβαιώσεις που παρέχει η διοίκηση στους ενδιαφερομένους. Στην παρούσα περίπτωση, η διοίκηση δεν ανέλαβε καμία δέσμευση έναντι των υποψηφίων, αλλά περιορίστηκε σε μία ανακοίνωση, για να επισημάνει σε όσους ενδεχομένως ενδιαφέ-

1 — Guglielmi, Συλλογή 1981, σ. 2306.

ρονται την πρόθεσή της να προσλάβει έναν υπάλληλο. Επομένως, η αρχή αυτή δεν έχει εφαρμογή.

Τέλος, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο απορρίπτει την άποψη του προσφεύγοντος, κατά την οποία είναι αυθαίρετος ο καθορισμός ορίου ηλικίας 50 ετών, υπογραμμίζοντας ότι ο καθορισμός των απαιτούμενων προσόντων για την πλήρωση μιας θέσεως, στα οποία περιλαμβάνεται και η προϋπόθεση της ηλικίας, εμπίπτει στη διακριτική ευχέρεια της διοικήσεως.

Εξάλλου, τα συστήματα προσλήψεως υπαλλήλων στα περισσότερα κράτη μέλη προβλέπουν κατώτατο ή ανώτατο όριο ηλικίας, διότι είναι προφανές ότι, για ορισμένες θέσεις, η ηλικία αποτελεί πολύ σημαντικό παράγοντα.

Επί των ερωτημάτων που έθεσε το Δικαστήριο

Στο πρώτο ερώτημα που τέθηκε, αν δηλαδή οι κενές θέσεις που πρόκειται να πληρωθούν βάσει του άρθρου 29, παράγραφος 2, του κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως δημοσιεύονται συστηματικά στην Επίσημη Εφημερίδα ή στον τύπο γενικής ενημερώσεως, το Συμβούλιο απάντησε ότι οι θέσεις αυτές δεν δημοσιεύονται ποτέ στην Επίσημη Εφημερίδα ή στον τύπο εκτός από ορισμένες εξαιρέσεις. Η Επιτροπή απαντά ότι οι κενές αυτές θέσεις συνήθως δεν δημοσιεύονται. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο απαντά ότι δεν τις δημοσιεύει κατά σύστημα, αλλά ότι τις περισσότερες φορές οι προσλήψεις δημοσιεύονται, ανάλογα με τις συγκεκριμένες ανάγκες της προς πλήρωση θέσεως.

Στο δεύτερο ερώτημα, αν δηλαδή οι δημοσιευόμενες πληροφορίες περιέχουν την ένδειξη ότι πρόκειται για πρόσληψη βάσει του άρθρου 29, παράγραφος 2, το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο απαντούν αρνητικά.

Στο τρίτο ερώτημα, αν δηλαδή οι δημοσιευόμενες πληροφορίες διευκρινίζουν τα όρια ηλικίας που ενδεχομένως απαιτούνται το Συμβούλιο απαντά καταφατικά, ενώ το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο απαντά αρνητικά.

IV — Προφορική διαδικασία

Κατά τη συνεδρίαση της 3ης Φεβρουαρίου 1983, αγόρευσαν ο προσφεύγων, εκπροσωπούμενος από τον Π. Δαγτόγλου και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, εκπροσωπούμενο από τον A. Bonn.

Ο γενικός εισαγγελέας ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 17ης Μαρτίου 1983.

Σκεπτικό

1 Με δικόγραφο που κατατέθηκε στη γραμματεία του Δικαστηρίου στις 11 Νοεμβρίου 1981, ο Βασίλης Μαυρίδης, κάτοικος Αθήνας, άσκησε προσφυγή ζητώντας την ακύρωση της από 7ης Αυγούστου 1981 αποφάσεως της επιτροπής επιλογής του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, με την οποία η τελευταία αρνήθηκε να εξετάσει την υποψηφιότητά του για τη θέση του ελληνόγλωσσου προϊσταμένου τμήματος της Γενικής Διευθύνσεως πληροφοριών και δημόσιων σχέσεων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, υπεύθυνου του γραφείου πληροφοριών της Αθήνας, και την

ακύρωση της διαδικασίας επιλογής και του διορισμού από 1ης Ιανουαρίου 1982 του επιλεγέντος, κατόχου ήδη της θέσεως.

2 Με ανακοίνωση περί πληρώσεως κενής θέσεως, που δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της 18ης Ιουνίου 1981, το Κοινοβούλιο γνωστοποίησε την πρόθεσή του να προσλάβει ελληνόφωνο προϊστάμενο τμήματος, υπεύθυνο του γραφείου πληροφοριών της Αθήνας.

3 Σ' αυτή την ανακοίνωση περί πληρώσεως κενής θέσεως περιγράφονταν λεπτομερώς τα καθήκοντα του εν λόγω προϊσταμένου τμήματος και οι απαιτούμενες για την κενή θέση προϋποθέσεις· πρέπει να σημειωθεί ότι δεν προσδιοριζόταν η νομική βάση της διαδικασίας που επελέγη ούτε προβλεπόταν στις προϋποθέσεις περιορισμός ηλικίας.

4 Η επιτροπή επιλογής, κατά την εναρκτήρια συνεδρίασή της, καθόρισε τα κριτήρια επιλογής των υποψηφίων, ιδίως δε αποφάσισε ότι οι υποψήφιοι έπρεπε να έχουν «ηλικία από 35 μέχρι 50 ετών (δηλαδή να έχουν γεννηθεί μεταξύ της 1ης Αυγούστου 1931 και 1ης Αυγούστου 1946)».

5 Ο προσφεύγων, γεννηθείς πριν από την 1η Αυγούστου 1931, υπέβαλε αίτηση συμμετοχής μαζί με άλλους 145 ενδιαφερομένους. Ενόψει του καθορισθέντος κριτηρίου ηλικίας, ο πρόεδρος της επιτροπής επιλογής πληροφόρησε τον προσφεύγοντα, με έγγραφο της 7ης Αυγούστου 1981, ότι δεν έγινε δεκτή η αίτηση συμμετοχής του.

6 Ο προσφεύγων προσέβαλε απευθείας ενώπιον του Δικαστηρίου την απόφαση της επιτροπής επιλογής, χωρίς προηγουμένως να υποβάλει ένσταση βάσει του άρθρου 90, παράγραφος 2, του κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως των υπαλλήλων.

7 Προς υποστήριξη της προσφυγής του, ο προσφεύγων επικαλείται τρεις λόγους: ο πρώτος συνίσταται σε παράβαση του άρθρου 5, εδάφιο 1, του παραρτήματος III του κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως, επειδή η επιτροπή επιλογής πρόσθεσε την προϋπόθεση της ηλικίας σε εκείνες που καθορίζονται στην ανακοίνωση περί πληρώσεως κενής θέσεως· ο δεύτερος σε παράβαση του άρθρου 1, παράγραφος 1, του παραρτήματος III του κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως, επειδή ο περιορισμός ηλικίας καθορίστηκε από αναρμόδια αρχή· ο τρίτος σε παραβίαση της αρχής της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης του προσφεύγοντος, κατά το μέτρο που η διαδικασία του άρθρου 29, παράγραφος 2, του κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως εφαρμόστηκε χωρίς προηγουμένως να παρασχεθεί στον προσφεύγοντα σχετική ένδειξη.

Επί του παραδεκτού

8 Το Κοινοβούλιο προβάλλει απαράδεκτο της προσφυγής, για το λόγο ότι ο προσφεύγων όφειλε να ακολουθήσει τη διαδικασία της ενστάσεως, ως απαραίτητη προδικασία για την άσκηση ένδικης προσφυγής. Υποστηρίζει ότι, στο πλαίσιο της ειδικής διαδικασίας προσλήψεως, που προβλέπεται από το άρθρο 29, παράγραφος 2, του κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως, ο καθορισμός περιορισμού ηλικίας από την επιτροπή επιλογής μπορούσε να εξεταστεί και τροποποιηθεί από την ΑΔΑ (στο εξής η ΑΔΑ) του Κοινοβουλίου.

9 Ο προσφεύγων, αντιθέτως, ισχυρίζεται ότι ένσταση κατά της επίδικης αποφάσεως της επιτροπής επιλογής θα ήταν αλυσιτελής και περιττή, διότι μια τέτοια απόφαση, όπως είναι ακριβώς η απόφαση εξεταστικής επιτροπής διαγωνισμού, δεν ήταν δυνατό να τροποποιηθεί από την ΑΔΑ.

10 Από το φάκελο της υποθέσεως προκύπτει ότι το Κοινοβούλιο αποφάσισε να εφαρμόσει το άρθρο 29, παράγραφος 2, του κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως, κατά το οποίο είναι δυνατό να υιοθετηθεί διαδικασία, διαφορετική από τη διαδικασία του διαγωνισμού, για την πρόσληψη υπαλλήλων των βαθμών Α 1 και Α 2, καθώς και, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, για θέσεις που απαιτούν ειδικά προσόντα, και ότι ανέθεσε σε επιτροπή επιλογής το έργο της επιλογής κατάλληλων υποψηφίων για την κενή θέση.

11 Η ανάθεση ενός τέτοιου έργου σημαίνει αναγκαστικά ότι το Κοινοβούλιο μεταβιβάζει ευρεία εξουσία σταθμίσεως στην επιτροπή επιλογής, ιδίως όσον αφορά τα κριτήρια επιλογής. Απ' αυτό προκύπτει ότι ο προσφεύγων, ο οποίος αγνοούσε τη διαδικασία που επέλεξε το Κοινοβούλιο, ευλόγως θεώρησε ότι οι αποφάσεις της επιτροπής αυτής περί του αποδεκτού των υποψηφιοτήτων είχαν οριστικό χαρακτήρα και ότι το Κοινοβούλιο δεν είχε πλέον τη δυνατότητα να τις τροποποιήσει. Βασίμως, επομένως, θεώρησε την προηγούμενη ένσταση ως διατύπωση στερούμενη πρακτικής σημασίας.

12 Επομένως, η προσφυγή είναι παραδεκτή.

Επί της ουσίας

13 Για να στηρίξει τους δύο πρώτους λόγους του, ο προσφεύγων υποστηρίζει ότι η προσβαλλόμενη απόφαση δεν ήταν δυνατό να στηριχθεί στο κριτήριο του περιορισμού ηλικίας, επειδή το κριτήριο αυτό, μη αναφερόμενο στην ανακοίνωση

περί πληρώσεως κενής θέσεως, προστέθηκε εκ των υστέρων από την επιτροπή επιλογής, η οποία κατ' αυτό τον τρόπο τροποποίησε αυθαίρετα τις προϋποθέσεις καταλήψεως της προς πλήρωση θέσεως και ότι ο περιορισμός ηλικίας είχε καθοριστεί από αναρμόδια αρχή.

14 Το Κοινοβούλιο αντιτείνει ότι η παρατεθείσα διάταξη του παραρτήματος ΙΙΙ του κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως, περί προκηρύξεως διαγωνισμού, δεν μπορεί να έχει εφαρμογή, διότι εν προκειμένω πρόκειται για την εξαιρετική διαδικασία προσλήψεως του άρθρου 29, παράγραφος 2, και όχι του άρθρου 29, παράγραφος 1, του κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως. Το άρθρο αυτό δεν ορίζει ούτε προσδιορίζει την ειδική διαδικασία που επιτρέπει και άρα καταλείπει στην ΑΔΑ [αρμόδια για τους διορισμούς αρχή] την επιλογή των πλέον κατάλληλων τρόπων για την πλήρωση της κενής θέσεως. Υπό τις συνθήκες αυτές, η διαδικασία που εφαρμόστηκε δεν υπέκειτο σε καμιά υποχρέωση προηγούμενης δημοσιεύσεως, ούτε του συνόλου ούτε μέρους των εφαρμοστέων κριτηρίων.

15 Από το φάκελο της υποθέσεως προκύπτει ότι η εφαρμοσθείσα εν προκειμένω διαδικασία προσλήψεως είναι πράγματι η διαδικασία επιλογής του άρθρου 29, παράγραφος 2, και όχι η διαδικασία του διαγωνισμού, που προβλέπεται από τα άρθρα 27 ή 29, παράγραφος 1, και ρυθμίζεται στο παράρτημα ΙΙΙ του κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως. Το Δικαστήριο δεν έχει κανένα λόγο να θέσει υπό αμφισβήτηση το δικαίωμα του Κοινοβουλίου να εφαρμόσει, εν προκειμένω, την επιλεγείσα διαδικασία.

16 Στο πλαίσιο της ειδικής αυτής διαδικασίας, η ΑΔΑ δεν υποχρεούται να εφαρμόζει τις διατάξεις του παραρτήματος ΙΙΙ του κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως περί προκηρύξεως διαγωνισμού. Επίσης, μπορεί να εφαρμόζει, κατά τη διαδικασία, κριτήρια που δεν καθορίζονται από την ανακοίνωση περί πληρώσεως κενής θέσεως, χωρίς τα εν λόγω κριτήρια να χρειάζεται να δημοσιευθούν στην Επίσημη Εφημερίδα. Αυτό ισχύει επίσης για την επιτροπή επιλογής, στην οποία η ΑΔΑ έχει μεταβιβάσει το δικαίωμά της επιλογής.

17 Αυτό ισχύει ειδικότερα ως προς την υποχρέωση να αναφέρεται, ενδεχομένως, περιορισμός ηλικίας στην ανακοίνωση περί πληρώσεως κενής θέσεως. Κατά συνέπεια, η ΑΔΑ δεν ήταν υποχρεωμένη να αναφέρει ρητώς την προϋπόθεση αυτή στην ανακοίνωση περί πληρώσεως κενής θέσεως. Επιπλέον, δεν ήταν υποχρεωμένη η ίδια να προσδιορίσει τον περιορισμό ηλικίας, αλλά δικαιούταν να μεταβιβάσει τη σχετική εξουσία του στην επιτροπή επιλογής.

18 Από τα ανωτέρω έπεται ότι οι δύο λόγοι είναι αβάσιμοι.

19 Με τον τρίτο του λόγο, ο προσφεύγων ισχυρίζεται ότι η επιτροπή επιλογής, εφαρμόζοντας όριο ηλικίας ως πρόσθετη προϋπόθεση συμμετοχής, στο πλαίσιο της διαδικασίας του άρθρου 29, παράγραφος 2, του κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως, χωρίς να το ανακοινώσει προηγουμένως, παραβίασε την αρχή της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης του ατόμου προς την κοινοτική διοίκηση.

20 Το Κοινοβούλιο αμφισβητεί ότι μπορεί να γίνει επίκληση της αρχής αυτής από ιδιώτη που δεν ανήκει στο προσωπικό του θεσμικού οργάνου, αλλά εμφανίζεται αποκλειστικώς και μόνο ως υποψήφιος κενής θέσεως. Εν πάση περιπτώσει, κι αν είχε εφαρμογή η αρχή αυτή σε μια τέτοια περίπτωση, δεν είναι δυνατό να εύρει έρεισμα υπό τις συνθήκες της παρούσας υποθέσεως.

21 Αντίθετα προς αυτά που ισχυρίζεται το Κοινοβούλιο, πρέπει να λεχθεί ότι η αξίωση προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης δεν περιορίζεται στο προσωπικό των κοινοτικών οργάνων, αλλά εκτείνεται σε κάθε άτομο που βρίσκεται σε κατάσταση από την οποία προκύπτει ότι η διοίκηση του δημιούργησε βάσιμες ελπίδες.

22 Σε θέματα προσλήψεως, το Δικαστήριο είχε ήδη την ευκαιρία να υπογραμμίσει τον ουσιώδη ρόλο που διαδραματίζει η προκήρυξη διαγωνισμού στο πλαίσιο της διαδικασίας προσλήψεως του άρθρου 29, παράγραφος 1, του κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως, η οποία έχει ακριβώς ως σκοπό να πληροφορεί τους ενδιαφερομένους, κατά τον ακριβέστερο δυνατό τρόπο, για τη φύση των προϋποθέσεων που απαιτούνται για την κατάληψη της προς πλήρωση θέσεως, προκειμένου να τους παρασχεθεί η δυνατότητα να σταθμίσουν κατά πόσο θα μπορούσαν να υποβάλουν αίτηση συμμετοχής (βλ. ιδίως την απόφαση της 28ης Ιουνίου 1979, Anselme κατά Επιτροπής, 255/78, Recueil σ. 2323 και την απόφαση της 18ης Φεβρουαρίου 1982, Ruske κατά Επιτροπής, 67/81, Συλλογή σ. 661). Πρέπει να παρατηρηθεί ότι οι διατάξεις του παραρτήματος III του κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως δεν πρέπει να εφαρμόζονται στο πλαίσιο της ειδικής διαδικασίας του άρθρου 29, παράγραφος 2. Παρ' όλ' αυτά, η ΑΔΑ υποχρεούται να τηρεί την αρχή της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης, την οποία οι υποψήφιοι μπορούν να επικαλεστούν.

23 Όπως έκρινε το Δικαστήριο, με την απόφασή του της 29ης Οκτωβρίου 1975 (Marenco κατά Επιτροπής, 81 έως 88/74, Recueil σ. 1247, σκέψη 1), η απόφαση επικλήσεως του άρθρου 29, παράγραφος 2, κατά τη διάρκεια διαδικασίας προσλήψεως που έχει ήδη αρχίσει, δεν είναι υποχρεωτικό να λαμβάνεται οπωσδήποτε

κατά τη στιγμή της δημοσιεύσεως της ανακοινώσεως περί πληρώσεως κενής θέσεως ούτε να δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα.

24 Εντούτοις, και όταν η ΑΔΑ αποφασίσει να πληρώσει μια θέση σύμφωνα με το άρθρο 29, παράγραφος 2, του κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως, για το λόγο δε αυτό δεν προσδιορίσει όλες τις προϋποθέσεις που απαιτείται να συγκεντρώνουν οι υποψήφιοι, είναι εν πάση περιπτώσει υποχρεωμένη να δηλώσει με κατάλληλο τρόπο ότι πρόκειται περί διαδικασίας που παρεκκλίνει από τις συνήθεις διατάξεις περί προσλήψεως.

25 Πάντως, η παράβαση της υποχρεώσεως αυτής δεν συνεπάγεται αυτόματα την ακυρότητα της προσβαλλόμενης πράξης, αλλά μπορεί ενδεχομένως να δικαιολογήσει την επιδίκαση αποζημιώσεως, στην περίπτωση που προκάλεσε ζημία στον ενδιαφερόμενο. Δεδομένου ότι ο προσφεύγων δεν έχει προβάλει σχετικό αίτημα, δεν συντρέχει λόγος να αποφανθεί στο σημείο αυτό το Δικαστήριο.

26 Επομένως, ο λόγος είναι αβάσιμος και η προσφυγή πρέπει να απορριφθεί.

Επί των δικαστικών εξόδων

27 Σύμφωνα με το άρθρο 69, παράγραφος 2, του κανονισμού διαδικασίας, ο ηττώμενος διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα. Εντούτοις, κατά το άρθρο 69, παράγραφος 3, εδάφιο 2, το Δικαστήριο μπορεί να καταδικάσει ακόμα και το νικήσαντα διάδικο στην καταβολή προς τον αντίδικο των εξόδων στα οποία αναγκάστηκε να υποβληθεί, αν κρίνει ότι τα έξοδα αυτά προκλήθηκαν χωρίς εύλογη αιτία ή κακοβούλως.

28 Πρέπει να παρατηρηθεί ότι η παρούσα προσφυγή απορρέει από το γεγονός ότι το Κοινοβούλιο δεν ανέφερε, στην προκήρυξη διαγωνισμού, την εφαρμογή εν προκειμένω της ειδικής διαδικασίας προσλήψεως που προβλέπεται από το άρθρο 29, παράγραφος 2, του κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως.

29 Ενεργώντας με τον τρόπο αυτό, προκάλεσε συγγνωστή πλάνη στον προσφεύγοντα και τον εξέθεσε άσκοπα στα έξοδα της προσφυγής· πρέπει επομένως να καταδικαστεί στην απόδοση των εξόδων της δίκης στον προσφεύγοντα.

Διά ταύτα

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (δεύτερο τμήμα)

κρίνει και αποφασίζει:

1) **Απορρίπτει την προσφυγή.**

2) **Καταδικάζει το Κοινοβούλιο στα δικαστικά έξοδα και στις δαπάνες που υποβλήθηκε ο προσφεύγων.**

Pescatore Due Bahlmann

Δημοσιεύτηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 19 Μαΐου 1983.

Κατ' εντολή
του γραμματέα
H. A. Rühl
Κύριος υπάλληλος διοικήσεως

Ο πρόεδρος του δεύτερου τμήματος
P. Pescatore

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ SIMONE ROZÈS ΠΟΥ ΑΝΑΠΤΥΧΘΗΚΑΝ ΣΤΙΣ 17 ΜΑΡΤΙΟΥ 1983 [1]

Κύριε πρόεδρε,
Κύριοι δικαστές,

Ενώπιόν σας εκκρεμούν δύο προσφυγές, που άσκησαν κατά του Κοινοβουλίου ο Βασίλης Μαυρίδης (υπόθεση 289/81) και ο Κωνσταντίνος Βέρρος (υπόθεση 306/81), υποψήφιοι και οι δύο για τη θέση του προϊσταμένου τμήματος, υπεύθυνου για το γραφείο πληροφοριών του θεσμικού αυτού οργάνου στην Αθήνα.

Οι δύο προσφεύγοντες ζητούν, σε τελευταία ανάλυση, την ακύρωση:

— της αποφάσεως της επιτροπής επιλογής που είχε συγκροτήσει το Κοινοβούλιο περί αποκλεισμού τους από το διαγωνισμό

1 — Μετάφραση από τα γαλλικά.